Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлигинин Коомдук саламаттык сактоо кызматы: өнүктүрүү перспективалары

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН САЛАМАТТЫК САКТОО УЮМДАРЫНЫН ЖЕТЕКЧИЛЕРИНИН АССОЦИАЦИЯСЫНЫН I СЪЕЗДИ

Убраимов Жаныбек Мураталиевич

КР ССМнин Коомдук саламаттык сактоо башкармалыгынын башкы адиси

31-май, 2024-ж., Бишкек ш.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

HFA
Swiss Project

«КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТОО ЖӨНҮНДӨ» КР МЫЙЗАМЫ
(12.01.2024-Ж., №10)

Коомдук саламаттык сактоо кызматы (КССК) – менчигинин түрүнө карабастан, ишмердүүлүгү:

- иши сергек жашоо мүнөзүн калыптандырууга жана жарандардын ден соолугун чыңдоого;
- калктын саламаттыгынын абалына мониторинг жүргүзүүгө;
- жугуштуу жана жугуштуу эмес оорулардын алдын алууга;
- санитардык-эпидемиологиялык бейпилдикке;
- коомдун саламаттыгын сактоо боюнча кызмат көрсөтүүгө

багытталган коомдук саламаттык сактоо уюмдарынын системасы

КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТОО КЫЗМАТЫНЫН СТРУКТУРАСЫ

КР ССМ

- ОААжМСЭ КД
  - 23 РАОААж МСЭКБ
- КжӨКИО РБ
  - 4 ЧКБ
- РКЖВГж АИВКБ
  - 8 Облустук РКЖВГж АИВКБ
- РДЧжМКБ
  - Бишкек жана Ош ш. филиалдары
  - 84 ДЧК (КУЗ)
- КССУИ
- РЭБ

КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТОО КЫЗМАТЫНЫН ЛАБОРАТОРИЯЛАРЫ

ОААжМСЭКД – республикалык деңгээлдеги 6 лаборатория, 51 санитардык-бактериологиялык лаборатория, 50 санитардык-гигиеналык лабораториялар жана облустук борборлордо 10 вирусологиялык лабораториялары иш алып барууда.

КжӨКИОРБ - 3 лаборатория, 3 көчмө (мобилдик) лаборатория

РКЖВГжАИВКБ – 33 лаборатория: алардын 1 республикалык, 1 шаардык, 7 облустук жана 24 райондук диагностикалык лабораториялар

КССУИ–Дарт аныктоонун (COVID-19, гематологиялык ылаңдар, бруцеллез, вирустук кене энцефалити, урогениталдык ылаңдар) сапатын ички жана тышкы баалоо программаларын тескөөчү Улуттук лаборатория.

Өлкө боюнча 15 лаборатория эл аралык **ISO/МЕС 17025**, 1 лаборатория **ISO/МЕС 1518** стандарттарынын талаптары боюнча аккредитациядан өтүштү, 2 лаборатория **ISO/МЕС 15189** боюнча сынак тапшырууга даярданып жатышат, 6 лаборатория (ДПЗиГСЭН, Кадамжай, Ош, Аламедин, Жайыл) Шайкештикти баалоонун бирдиктүү реестрине жана ЕАЭБдин сыноо лабораторияларынын тизмесине киргизилди.

КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТОО КЫЗМАТЫНЫН НЕГИЗГИ ФУНКЦИЯЛАРЫ (КССНФ)

КССНФ 1	Калктын ден - соолугунун жана бакубаттуулугунун абалын эпидемиологиялык көзөмөлдөө жана баалоо;
КССНФ 2	Ден-соолукка жана ден-соолукка байланыштуу өзгөчө кырдаалдарга мониторинг жүргүзүү жана аларга жооп берүү;
КССНФ 3	Ден-соолукту коргоо, анын ичинде экологиялык, эмгектик, тамак-аш ж.б. коопсуздугун камсыздоо;
КССНФ 4	Ден-соолукту чыңдоо, анын ичинде социалдык детерминанттарга таасир этүү жана ден-соолук боюнча теңсиздикти азайтуу;
КССНФ 5	Ооруларды алдын алуу, анын ичинде ден соолуктун бузулушун эрте аныктоо;

КООМДУН САЛАМАТТЫГЫН САКТООНУН НЕГИЗГИ ФУНКЦИЯЛАРЫ (КССНФ)

КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨРГӨ КОШУМЧА ФУНКЦИЯЛАРЫ

КСНФ 6	Ден-соолукта жана бакубат жашоо үчүн стратегиялык жетекчиликти камсыз кылуу;
КСНФ 7	Коомдук саламаттык сактоо чөйрөсүн жетиштүү сандагы квалификациялуу кадрлар менен камсыз кылуу;
КСНФ 8	Туруктуу уюштуруу түзүмдөрүн жана каржылоону камсыз кылуу;
КСНФ 9	Ден - соолук кызыкчылыгында маалыматтык-түшүндүрүү иши (адвокация), коммуникация жана социалдык мобилизациялоо;
КСНФ 10	Саясатты жана практиканы илимий негиздөө үчүн коомдук саламаттык сактоо боюнча изилдөөлөрдү өнүктүрүүгө көмөктөшүү;

КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТООДОГУ ЖЕТИШКЕНДИКТЕР (1)

- «Коомдук саламаттык сактоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын жаңы Мыйзамы кабыл алынды (12-январь, 2024-жыл, № 10);

- Мыйзамды ишке ашыруу үчүн төмөндөгү ченемдик укуктук актылар иштелип чыгууда:
  - ✓ Коомдук саламаттык сактоо кызматы жөнүндө Жобо;
  - ✓ Башкы мамлекеттик санитардык дарыгер жөнүндө Жобо;
  - ✓ Эл аралык медициналык-санитардык эрежелер боюнча жобо (ЭМСЭ).

КООМДУН САЛАМАТТЫГЫН САКТООДОГУ ЖЕТИШКЕНДИКТЕР (2)

Кыргыз Республикасынын Башкы мамлекеттик санитардык дарыгеринин жана администрациялык-аймактык бирдиктердин башкы мамлекеттик санитардык дарыгерлеринин ыйгарым укуктары

- Тиешелүү администрациялык-аймактык бирдиктерде (айрым объекттерде) чектөө иш-чараларын, анын ичинде карантинди киргизүү;

- Санитардык - эпидемиологиялык экспертизаларды, териштирүүлөрдү, текшерүүлөрдү, изилдөөлөрдү, сыноолорду жүргүзүү;

- Адамдын өмүрүнө, жугуштуу оорулардын жана жапырт ууланууларын пайда болуу жана жайылуу коркунучу туулганда, калктын санитардык-эпидемиологиялык бейпилдиги чөйрөсүндөгү техникалык регламенттерди, ченемдик укуктук актыларды бузуулар четтетилгенге чейин объекттин же анын бир бөлүгүнүн ишин токтото туруу.

КООМДУК САЛАМАТТЫК САКТООДОГУ ЖЕТИШКЕНДИКТЕР (3)

Кыргыз Республикасынын Башкы мамлекеттик санитардык дарыгеринин жана административдик-аймактык бирдиктердин башкы мамлекеттик санитардык дарыгерлеринин ыйгарым укуктары

- Санитардык-эпидемиологиялык көзөмөлгө алынуучу, техникалык регламенттердин талаптарына жана санитардык-эпидемиологиялык ченемдердин жана эрежелердин талаптарына ылайык келбеген **продукцияны (товарларды) алып коюу;**

- Санитардык-эпидемиологиялык көзөмөлгө алынуучу, санитардык-эпидемиологиялык ченемдердин жана эрежелердин жана техникалык регламенттердин талаптарына ылайык келбеген продукцияны (товарларды) **өндүрүүгө, жүгүртүүгө жана сатууга тыюу салуу;**

- Адамдын өмүрү жана ден - соолугу үчүн кооптуу деп табылган учурда **биологиялык жана химиялык заттардын бардык түрлөрүн өндүрүүгө, колдонууга тыюу салуу;**

- Мамлекеттик санитардык-эпидемиологиялык көзөмөлдүн (контролдун) тескөөсүндө турган ташылып келинген продукцияларга, **товарларга санитардык-эпидемиологиялык кароо жүргүзүү.**

ӨНҮКТҮРҮҮ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

- Ооруларды алдын алуу жана мамлекеттик санитардык-эпидемиологиялык көзөмөлдөө борборлорун бириктирүү жолу менен райондор аралык борборлор түзүлдү;
- Гемоконтакттык вирустук гепатиттерди жана АИВди контролдоо боюнча республикалык борбор түзүлдү;
- Калктын саламаттыгын сактоо жана саламаттык сактоо системасын өнүктүрүү боюнча «Дени сак адам – өнүккөн өлкө» программасына 2024-2030-жылдарга коомдук саламаттыкты сактоонун актуалдуу маселелери боюнча жаңы бөлүмдөр киргизилди (экология, скрининг маселелери);
- Республикада калк арасында ооруларды эрте диагноздоо жана аныктоо боюнча иштеген мобилдүү клиникалар иш алып барууда;
- Ден соолукту чыңдоо жана массалык коммуникациялар борбору «Дени сак шаарлар» программасын активдүү жайылтатууда;
- Жугуштуу эмес оорулар боюнча Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин иш-чаралар планы бекитилди (12.04.2024-ж. №152-т) тескемеси).

КӨҢҮЛ БУРГАНЫҢЫЗДАР ҮЧҮН РАХМАТ!